

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

**МАТЕРІАЛИ
VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
КУРСАНТІВ, СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ ТА АД'ЮНКТІВ**

**ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Львів – 2018

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук Кузик А.Д. – головний редактор

канд. техн. наук Ренкас А.Г.

канд. техн. наук Меньшикова О.В.

канд. хім. наук Мірус О.Л.

канд. техн. наук Горностай О.Б.

канд. техн. наук Станіславчук О.В.

канд. мед. наук Телегіна Г.В.

Семенюк П.В.

Марич В.М.

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ**

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
та друк на різнографі**

Хлевной О.В.

Відповідальний за друк Фльорко М.Я.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони:

(032) 233-24-79, 233-14-97,
тел/факс 233-00-88

E-mail:

ndr@ubgd.lviv.ua

Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів – Л.: ЛДУ БЖД, 2018. – 189 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- I секція – Управління охороною праці та промисловою безпекою;
- II секція – Дієвість системи охорони праці на підприємствах України;
- III секція – Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих чинників;
- IV секція – Профілактика виробничого травматизму;
- V секція – Культура та психологія праці;
- VI секція – Гуманітарні аспекти підготовки сучасного фахівця.

© ЛДУ БЖД, 2018

Здано в набір 20.04.2018. Підписано до друку 23. 04. 2018. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 8,2. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 50 прим.
Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів, посилання на збірник обов'язкове.

З М І С Т

Секція 1

УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ ТА ПРОМИСЛОВОЮ БЕЗПЕКОЮ

Базиліак П.А., Семенов П.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ В МЕРЕЖІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ЦЕНТРІВ «ЕПЦЕНТР К».....	3
Бегар В. Р., Кічужинець Х. В., Фірман Л. Ю. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В ГОТЕЛЬНОМУ СЕРВІСІ	5
Босак П.В., Мартин Є. В. ОХОРОНА ПРАЦІ ДОБРОВІЛЬНИХ ПОЖЕЖНИХ КОМАНД ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	9
Бурч К.О., Яцук О.В. ЗМІНИ В УПРАВЛІННІ ПРОФЕСІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ ТА ЗДОРОВ'ЯМ З ПРИЙНЯТТЯМ ISO 45001	12
Гаїна Є.В., Телегіна Г.В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ІНВАЛІДІВ В УКРАЇНІ	14
Ганжа Н.П., Семенов П.В. СУЧАСНИЙ СТАН БЕЗПЕКИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ	16
Кагутенко К. А., Сахарова З. М. СТАН ОХОРОНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ. ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ.....	18
Казмірук Н.С., Станіславчук О. В. ОХОРОНА ПРАЦІ ТРАКТОРИСТІВ	20
Канцедал А.В., Шароватова О.П. ОХОРОНА ПРАЦІ В УКРАЇНІ: СТАН ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЗМІН.....	22
Кірік Я.В., Семенов П.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	24
Коренєва К.В., Торяник К.В., Стрілець В.М. ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ЕКСПЕРТНОГО ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РИЗИКУ	26
Небелок В.І., Мартин Є. В. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ДОБРОВІЛЬНОЇ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ	27
Кузьменко А. А., Цимбал Б.М. ЗАПОБІГАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НЕБЕЗПЕК ТЕПЛОТЕХНІКІВ	30
Кулик Т.А., Семенов П.В. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ЛЬВІВСЬКІЙ ЗАЛІЗНИЦІ	32
Накемій О.К. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ НА ВИРОБНИЦТВІ	34

УДК 331.453

ОХОРОНА ПРАЦІ ТРАКТОРИСТІВ*Казмірук Н.С.***Станіславчук О. В.**, канд. техн. наук, доцент**Львівський державний університет безпеки життєдіяльності**

Агрокомплекс (АПК) належить до найбільш травмонебезпечних галузей України, яка поступається лише вугільній галузі. За 9 місяців 2017 року в АПК травмовано 733 працівники, 88 – смертельно. Майже 60 % смертельних нещасних випадків сталися в агровиробництві. Найбільше нещасних випадків зі смертельним наслідком у 2017 році сталося з механізаторами (19 осіб), водіями (10 осіб) та сторожами (охоронцями) (6 осіб). Різке зростання травматизму відбулося в лісовій галузі, особливо під час лісосічних та вантажно-розвантажувальних робіт. Основними видами подій, які призвели до виникнення смертельних нещасних випадків стали:

- дія рухомих частин обладнання, машин (19 %);
- падіння предметів (16 %);
- падіння потерпілого (15 %).

Основними причинами цих подій стали: відсутність навчання працівників з питань безпеки праці; недотримання умов технологічних карт; відсутність відповідної професійної підготовки; відсутність технічного огляду транспорту; експлуатація обладнання та сільськогосподарської техніки, які вичерпала свій ресурс; невиконання працівниками вимог інструкцій з охорони праці; порушення Правил дорожнього руху та порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів.

Перерахувати обов'язки тракториста не легко - протягом року вони працюють не тільки в полі, але й на будівельних майданчиках, заводах і фабриках, на вулицях населених пунктів для очищення вулиць від снігу та бруду. Професія тракториста давно перестала бути лише сільськогосподарською, на сьогодні вона є досить престижною і затребуваною на ринку праці і вимагає від трактористів відповідних фізичних, психічних характеристик та професійних навичок. Тому до керування трактором допускаються особи, які досягли 18-літнього віку та пройшли обов'язковий попередній медичний огляд.

При експлуатації тракторів основними несприятливими виробничими факторами є: підвищена або знижена температура повітря, забруднення повітря робочої зони пилом, шкідливими газами та парами, наявність шуму та вібрації.

Знижена температура повітря має місце при роботі на тракторах ранньою весною та пізно восени. Під час проведення робіт влітку температура повітря в кабінах може досягати 35-40 °С при зовнішній температурі 23-30 °С. Джерелом тепла є сонячна радіація, нагріті поверхні двигуна, панель управління, підлога та стеля кабіни. Повітря робочої зони може забруднюватися вих-

лопними газами від двигунів внутрішнього згоряння, у складу яких входять угарний та вуглекислий гази, вуглеводні, альдегіди. Також повітря робочої зони забруднюється пилом, концентрація якого залежить від характеру робіт, рельєфу місцевості, метеорологічних умов. Основними джерелами шуму та вібрації є складові частини трактора (двигун тощо).

Серйозної уваги заслуговує облаштування робочого місця, а саме сидіння в кабінах тракторів, ергономічне розміщення органів керування, оскільки від цього залежить зручність робочої пози та статистичне напруження на окремі групи м'язів, сенсорні системи.

Шкідливий вплив на організм тракториста виробничих факторів призводить до підвищеної втомлюваності, зниження працездатності, функціональних порушень діяльності внутрішніх органів та систем, хронічних та професійних захворювань (стійке зниження слуху, вібраційна хвороба). Знижена температура повітря та наявність такого виробничого фактору, як вібрація, значно прискорює розвиток вібраційної хвороби.

Оздоровлення умов праці та попередження виникнення професійних захворювань трактористів здійснюється шляхом переобладнання конструкції кабіни: використання амортизаторів, обладнання в ній опалення та вентиляції з поданням очищеного повітря в робочу зону водія або обладнання кабін вентиляторами з пілозатримуючими фільтрами, звукоізоляція кабіни. Робоче місце необхідно облаштовувати м'яким сидінням з рухливою спинкою та підлокітниками. Боротьба із запиленістю повітря в кабіні здійснюється її герметизацією, а також проведенням вологого прибирання до початку й після закінчення робіт, застосуванні захисних окулярів та респіраторів. Для додержання правил особистої гігієни на сільськогосподарських машинах повинні бути передбачені ємності з питною водою та бачки з краном для вмивання та миття рук, мило, рушник.

Кожний тракторист повинен володіти навичками надання першої домедичної допомоги при дії на людину шкідливих та небезпечних виробничих факторів.

Література:

1. Чому не зменшується рівень смертельного травматизму в АПК? Інтернет видання «Охорона праці і пожежна безпека» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oppb.com.ua/content/chomu-ne-zmenshuietsyariven-smertelnogo-travmatizmu-v-apk>.